

1.

Vratné obaly

Členský stát zavedl systém, dle kterého musí být nápoje uváděny na trh ve skleněných recyklovatelných obalech. Obaly musí schválit Národní úřad pro ochranu životního prostředí, který může schválení nových druhů obalů odepřít, zejména domnívá-li se, že obal technicky nevyhovuje systému vracení obalů nebo že předpokládaný systém vracení nezajišťuje skutečné opětné použití dostatečné části obalů nebo byl-li již schválen obal stejného objemu, který je k dispozici a hodí se k těmuž užití. Ve výsledku je používáno celkem 30 typů lahví.

Novelizace výše zmíněná pravidla upravila, a to tak, že neschválené lahve lze použít, s výjimkou jakýchkoli obalů kovových, jen pro množství nepřevyšující 3 000 hektolitřů na výrobce ročně a jen pro nápoje, které zahraniční výrobci prodávají za účelem průzkumu trhu.

Pohled práva EU:

Pro svobodu pohybu zboží na společném trhu EU platí pravidlo zachování jeho volnosti. Toto pravidlo zakotvuje článek 34 Smlouvy o fungování EU, který říká, že „*množstevní omezení dovozu, jakož i veškerá opatření s rovnocenným účinkem, jsou mezi členskými státy zakázána.*“ Judikatura Soudního dvora EU přinesla několik výkladů, jak lze na tento článek nahlížet.

V daném případě došlo k omezení možnosti pohybu lahví, a to takových, které neschválí specificky určený úřad členského státu. Dochází tak k limitaci pohybu zboží formou možného zákazu prodeje lahví, které úřad členského státu neschválí. Důvodem pro limitaci tohoto prodeje je ochrana životního prostředí a snaha ekologicky recyklovat takové obaly. Členský stát pravidla prodeje obalů později novelizoval a omezil prodej neschválených lahví pro zahraniční výrobce, pokud jsou prodávány za účelem průzkumu trhu, a to jen pro množství nepřevyšující 3000 hl ročně.

Na základě výkladu článku 34 judikaturou SDEU v případě Dassonville lze dovodit, že opatření, která narušují pohyb zboží uvnitř Unie jsou zakázána. Pro náš případ je relevantní zákaz opatření, která nepřímě omezují výrobce zahraničních států tím, že vnitrostátní úprava diskriminuje zboží zahraniční. Tento zákaz opatření s rovnocenným účinkem dále rozvíjí případ Keck a Mithouard. Ten rozšiřuje výklad tohoto zákazu a říká, že omezení prodeje zboží je v pořádku, pokud se vztahuje rovnocenně na zboží vnitřní i vnější, tedy na zboží od výrobců členského státu a rovněž na zboží importované od výrobců jiného členského státu. V daném případě, před novelizací a úpravou těchto pravidel, postihovala pravidla členského státu rovnocenně subjekty vnitrostátní a zahraniční, a lze tedy dovodit, že takové rozhodnutí bylo v souladu s článkem 34 SFEU. Problém však nastává ve chvíli, kdy novelizace povoluje prodej neschválených lahví, avšak zároveň zakazuje prodej neschválených lahví pro zahraniční výrobce, pokud nejsou prodávány za účelem průzkumu trhu. Členský stát neodůvodnil toto ustanovení výjimkami stanovenými článkem 36 SFEU, tedy odůvodněním určitého obecného zájmu. Pokud by byl dán obecný zájem, lze přiměřeně omezit pohyb takového zboží (viz. případ Cassis de Dijon). Domnívám se však, že toto není ten případ, vzhledem k absenci odůvodnění tohoto omezení. Závěry z případu Keck a Mithouard tedy v daném případě nelze aplikovat. K omezení zahraničních výrobců tedy není dán důvod a členský stát se tak dopouští vydání opatření omezující volný pohyb zboží, která jsou článkem 34 SFEU zakázána.

2.

Slepičí klece.

Směrnice EU zavádí pravidla pro klecový chov. Část členských států (Polsko a Maďarsko) nezajistila jejich plné provedení. Slepice tak jsou chovány ve standardních neobohacených klecích. Prakticky to znamená, že

příslušní chovatelé nemuseli nést náklady na nový standard. Česká republika zakazuje dovoz vajec z těchto zemí.

Pohledem práva EU:

Jak již bylo zmíněno výše, i v tomto případě se jedná o problematiku pohybu zboží na společném trhu EU, jež zakotvuje čl. 28 a násl. SFEU. Aby byly podmínky férové a volný pohyb zboží mohl fungovat, článek 34 SFEU zakazuje *“množstevní omezení dovozu, jakož i veškerá opatření s rovnocenným účinkem, jsou mezi členskými státy zakázána.”* Judikatura Soudního dvora EU přinesla několik výkladů, jak lze na tento článek nahlížet, např. viz výše případ Keck a Mithouard.

V našem případě nastala situace, kdy byla Směrnicí EU zavedena pravidla zpřísnující klecový chov slepic. Dva členské státy implementaci směrnic nezajistili, čímž zvýhodnili své vlastní chovatele vůči jiným. Chovatelé nemuseli nést zvýšený standard, což pro tyto chovatele znamenalo značnou výhodu na společném vnitřním trhu EU vůči dodavatelům z jiných členských států. Česká republika na danou situaci reagovala tak, že zakázala dovoz vajec ze států, které směrnici neimplementovali.

Byť lze na základě článku 34 SFEU dovodit, že Česká republika omezením dovozu vajec slepic ze států, které směrnici EU do svého právního řádu neimplementovali a zvýhodnili tak své vlastní chovatele vůči chovatelům v jiných členských státech zakázané omezení dovozu, které článek 34 SFEU přímo zakazuje. Jistě však cítíte sami, že *“lajdácké”* chování těchto dvou států je poměrně nespravedlivé, vůči chovatelům z jiných členských států. Proč by měli tyto státy profitovat z toho, že porušili právo EU a neimplementovali závaznou směrnici. Proto je snad více než na místě opřít se v tomto případě o článek 36 SFEU, který zakazy nebo omezení dovozu odůvodněné veřejnou bezpečností, ochranou zdravý, života lidí a zvířat dovoluje. Je zřejmé, že v Polsku a Maďarsku vadnou implementací směrnice EU nedochází k ochraně zdraví a života zvířat, v tomto případě slepic, dle běžného unijního standardu. To se pak dotýká i zdraví běžných lidí, jelikož jak známo, produkty z nerozšířených klecových chovů nedopadají příliš blahodárně i na zdraví člověka.

Zákaz dovozu vajec slepic ze států Polska a Maďarska lze omezit opatřením dovozu na základě čl. 36 SFEU. Rovněž se lze opřít i o případ Cassis de Dijon, dle kterého může být omezení možné, pokud je odůvodněno jedním z důvodů obecného zájmu a pokud je přiměřené.